

Nýliðun innan Þjóðkirkjunnar

skýrsla starfshóps til kirkjuráðs

Júlí 2015

Einar Karl Haraldsson
Jónína Sif Eypórsdóttir
Margrét Gísladóttir

Inngangur

51. kirkjuþing 2014 samþykkti ályktun um aðgerðir til að fjölga meðlimum þjóðkirkjunnar, þar sem kirkjuráði var falið að skipa þriggja manna starfshóp sem ætlað var að skila tillögum til kirkjuráðs sem legði tillögurnar fyrir kirkjuþing 2015.

Í starfshópinn voru skipuð Einar Karl Haraldsson, Jónína Sif Eypórsdóttir og Margrét Gísladóttir. Hópurinn hóf störf 9. apríl og hefur fundað 7 sinnum á þessu vori, klukkutíma í senn.

Tilgangur ályktunarinnar var annars vegar að afla sem gleggstra upplýsinga um stöðu þjóðkirkjunnar og horfa þá einkum til fækkunar í þjóðkirkjunni. Hins vegar að marka stefnu um hvernig þjóðkirkjan geti brugðist við úrsögnum og fækkun af öðrum sökum.

Staðan í dag

Í nýlegum tölum frá Hagstofu Íslands kemur fram að sóknarbörnum hefur fækkað um 8 þúsund undanfarinn áratug, eða um 3,2%. Á sama tíma hefur meðlimum í öðrum trúar- og lífsskoðunarfélögum fjölgað. Í ársbyrjun 2015 voru sóknarbörn í þjóðkirkjunni rúmlega 242.700, eða 73,6% þjóðarinnar. Árið 2005 voru þau hins vegar 250.700 eða 84,4% þjóðarinnar.

Fjöldi eftir trú- og lífsskoðunarfélögum 2005 og 2015

	2005		2015	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Alls	293.577	100,0	329.100	100,0
Þjóðkirkjan	250.759	85,4	242.743	73,8
Fríkirkjur	13.247	4,5	19.320	5,9
Fríkirkjan í Reykjavík	6.281	2,1	9.556	2,9
Fríkirkjan í Hafnarfirði	4.375	1,5	6.416	2,0
Óháði söfnuðurinn	2.591	0,9	3.348	1,0
Önnur skráð trú- og lífsskoðunarfélög	15.455	5,3	27.428	8,3
Katólska kirkjan	5.787	2,0	11.911	3,6
Hvítasunnukirkjan á Íslandi	1.813	0,6	2.108	0,6
Ásatrúarfélagið	879	0,3	2.675	0,8
Önnur skráð trú- og lífsskoðunarfélög	6.976	2,4	10.734	3,3
Önnur trúfélög og ótilgreint	8.777	3,0	23.259	7,1
Utan trúfélaga	7.152	2,4	18.458	5,6

Hvað veldur?

Eins og fram kemur í greinargerð með tillögunni um fjölgun meðlima þjóðkirkjunnar eiga systurkirkjur hennar á Norðurlöndum við samskonar fækkunarvanda að stríða og orsakir hans eru sjálfsagt svipaðar. Meðal annars fjölgar hér sem annars staðar á Norðurlöndum íbúum af erlendu bergi brotnu sem tilheyra öðrum trúarfélögum en hinu lúthersk-evangelíska.

Í ítarlegri greiningu Rúnars Vilhjálmssonar prófessors á stöðunni kemur fram að hann telur að kirkjan hafi ekki fundið svör við nútímavæðingunni, það er að segja þróuninni úr hefðbundnu í síð-iðnvætt og jafnvel síð-nútímalegt samfélag. Jafnframt hafi ör tækniþróun og umfangsmiklar samfélagsbreytingar á sviðum framleiðslu, búsetu, samgangna, stofnanagerðar og félagslegra samskipta, hjásett kirkjuna sem stofnun.

Aukin veraldarhyggja, skynsemishyggja og vísindahyggja hafi meðal annars leitt til hnignunar hefða og aukinnar áherslu á einstaklingsbundin réttindi og valfrelsi í stað samfylgdar á trúarlegum forsendum. Saman hafi þróunin gengið í átt til jaðarsetningar hins trúarlega ásamt hnignunar kennivalds kirkjunnar og uppflofnunar trúarlegra hefða.

Rannsóknir hafa sýnt að kirkjan og kristin samtök hafa fjarlægst hið opinbera rými, t.d. fræðslukerfi samfélagsins, og orðið undir í fjölbreyttri samkeppni um félagslega virkni einstaklinga og hópa. Tiltölulega fáir Íslendingar segjast trúa á persónulegan Guð sem hægt sé að snúa sér til þótt margir trúir á annars konar Guð eða yfirnáttúrulegt afl. Fáir stunda “persónubundna kirkjusókn” og minnihluti biður vikulega. Margir finna að því að kirkjan veiti ekki svör við siðferðilegum og félagslegum vandamálum samtímans en siðferðileg afstæðishyggja virðist samt ríkjandi meðal almennings, það er að segja að það fari eftir aðstæðum hvað teljist rétt og rangt.

Eftir aldamót hafa svo skotið upp kollinum félög sem leggjast beinlínis gegn þjóðkirkjunni og kristinni trú. Slík félög hafa verið áberandi á seinni árum og rödd þeirra verið hávær, bæði í gegnum fjölmiðla sem og fótgönguliða sem fara um og hvetja til úrsagnar úr þjóðkirkjunni -og ganga með þar til gerð eyðublöð á sér- á sama tíma og hvatt er til skráningar í þeirra eigin félög.

Eins og kemur fram í greiningu Rúnars Vilhjálmssonar þá felast þó tækifæri fyrir kirkjuna í því að:

- mikill meirihluti þjóðarinnar tilheyrir enn þjóðkirkjunni,
- trú á Guð er enn almenn (yfir 70%),
- meirihluti telur enn að trú sé mikilvæg í sínu lífi (er andlega sinnaður),
- meirihluti lætur fermast,
- mikill meirihluti telur enn að kirkjulegar athafnir við fæðingu og dauða séu mikilvægar og
- skírnin er almenn og mikil þátttaka er í útfararþjónustu kirkjunnar.

Við þessa greiningu má bæta að:

- tónlistarstarfsemi á vegum safnaða er öflug og starf kirkjukóra þróttmikið um allt land og
- hjálparstarf kirkjunnar nýtur viðurkenningar og virðingar.

Starfshópurinn telur að það liggi beint við að kirkjan vinni útfrá þeim styrkleika sem felst í þessari stöðu á meðan hún er fyrir hendi. Eins og glögggt má greina í fræðslustefnu kirkjunnar sem samþykkt var á kirkjuþingi árið 2013 og samskiptastefnu kirkjunnar 2010 til 2014 er enginn ágreiningur um þessa áherslu.

Kirkjuþingmenn hafa við mótun slíkra stefnuplagga haft það að leiðarljósi að:

- efla þurfi fermingafræðslu, efla samtal og samskipti við fræðslukerfið undir merkjum aðgreiningar trúboðs og fræðslu,
- efla persónuleg samskipti þjóna kirkjunnar við safnaðarmeðlimi,
- virkja safnaðarmeðlimi betur í kirkjulegu starfi og
- styrkja enn frekar fræðslustarf og fjölmiðlun á vegum kirkjunnar.

Á öll þessi atriði leggur Rúnar Vilhjálmsson áherslu þegar hann svarar því hvernig kirkjan eigi að mæta áskorunum sínum.

Áskoranirnar

- Vandinn felst að dómi starfshópsins í að kirkjan hefur ekki nægilega sveigjanlegt skipulag í fjármálum og mannhaldi til þess að fylgja eftir stefnumótun eins og þeirri sem fram kemur í fræðslu- og samskiptastefnum hennar.
- Í flestum félgasamtökum sem að kveður er félagatalið virkt tæki til þess að hafa samband við meðlimi og halda þeim við efnið. Söfnuðir kirkjunnar standa að vísu öllum opnir en sóknarbörnin eru að öllu jöfnu látin afskiptalaus þótt vel sé á mótum þeim tekið er þau óska þjónustu kirkjunnar.
- Boðun og prédikun kirkjunnar nær ekki til almennings með nægilega áhrifamiklum hætti, þegar hún er orðin hornreka hjá RÚV og lítt áberandi á öðrum fjölmiðlum og á mannamótum öðrum en kirkjulegum athöfnum og messum.
- Með auknu framboði afþreyingar og félagslegra athafna hefur kirkjunni ekki tekist að kynna sig og starfsemi sína sem eftirsóknarverðan valkost.
- Trúarleg vanþekking er farin að bitna illa á menningarlaus almennings meðal annars vegna vandræðagangs skólakerfisins er kemur að andlegum málefnum.
- Þjóðkirkjan hefur ekki megnað að brjótaast í gegn um almennt skeytingarleysi til þess að kenna þjóðinni í heild um fagnaðarerindið, játningar og náðarmeðul.

Verði ekki brugðist við er líklegt að þróun til fækkunar í þjóðkirkjunni haldi áfram næsta áratug og sígi niður undir 60% af mannföldanum eins og virðist stefna í víðast hvar annars staðar á Norðurlöndum.

Markmiðin

Starfshópurinn telur það ekki í sínum verkahring að leggja til grundvallarbreytingar á stefnu og starfsháttum eða stöðu þjóðkirkjunnar í ríkinu, sem geti snúið við þróuninni og fjölgað meðlimum hennar að nýju. Það er hvorki raunsætt né raunhæft verkefni fyrir þriggja manna starfshóp á einu vori.

Spurningin sem starfshópurinn hefur leitast við að svara er hvort þjóðkirkjan í núverandi formi geti haldið betur utanum sína félagsmenn, dregið úr fækkun þeirra og stuðlað að nýliðun með markvissari hætti en nú er gert.

Markmið þeirrar vinnu sem hér er lagt til að ráðist verði í er eftirfarandi:

- Að draga úr fækkun sóknarbarna og
- stuðla að nýliðun innan þjóðkirkjunnar.

Starfshópurinn telur að til þess að þjóðkirkjan geti vænst þess að stöðva fækkun sóknarbarna þurfi hún að líta til tveggja þátta;

1. Almennt séð að sinna mannauðs- og gæðastarfi sínu af kostgæfni og styðja vel við starfsfólk og presta með markþjálfun og markmiðasetningu og
2. breyta forgangs röðun og ráðstöfun fjármagns.

- Markþjálfun hefur verið að ryðja sér rúms hér á landi og æ fleiri fyrirtæki eru farin að bjóða uppá og nýta markþjálfun í daglegum rekstri, sem hefur skilað sér í auknum árangri starfsfólks og fyrirtækisins í heild og nýting vinnutíma batnar og verður skilvirkari.
- Um setningu markmiða þarf að ríkja breið samstaða. Þau þurfa að vera skýr, raunhæf og umfram allt hafa stuðning kirkjubings og kirkjuráðs. Með skýrum markmiðum og meðfylgjandi tíma- og aðgerðaráætlunum verður öll vinna starfsfólks og presta skilvirkari og markvissari.
- Kirkjan hefur á sínum snærum bæði fjármuni og mannauð til þess að gera betur í þessum efnum en þær bjargir eru bundnar í hefðbundnum skorðum og embættum sem erfitt getur reynst að hnika til.

Meginforsendur starfshópsins

- Í starfi hópsins kom fljótt í ljós að óraunhæft væri fyrir þriggja manna nefnd á stuttum tíma að koma með lausnir að því viðamikla verkefni hvernig hægt væri að fjölga meðlimum kirkjunnar. Þess í stað var lögð áhersla á að líta fremur til nýliðunar innan kirkjunnar, í gegnum þær stoðir sem kirkjan býr nú þegar yfir.
- Grundvallaratriði er að veittur sé aukinn kraftur í fræðslu- og kynningarmál kirkjunnar, bæði í formi mannafla og fjármagns.
- Festa og öryggi þarf að vera í fjármögnun fræðslu- og kynningarmála til lengri tíma.

Þessar forsendur voru það sem starfshópurinn horfði til við vinnslu þessarar skýrslu.

Tillögur starfshóps

Í starfi hópsins voru þrjú meginstef sem fjallað var um;

1. Aukið fjármagn og aukin áhersla á fræðslu og fjölmiðlun,
2. notkun félagatals þjóðkirkjunnar í sóknarnefndum og stuðningur við starfsfólk og
3. efling æskulýðsfélaga og áhugamanna sem þátttakenda í umræðunni.

Verður vikið að öllum þessum þremur þáttum í þessum hluta skýrslunnar.

Aukið fjármagn og áhersla á fræðslu og fjölmiðlun

- Aukinn verði styrkur kirkjunnar í fræðslu og fjölmiðlun, svo hægt sé að fylgja eftir fræðslu- og samskiptastefnum sem samþykktar hafa verið af kirkjuþingi og almenn sátt ríkir um.
- Upplýsingaflæði til almennings verði aukið, hvort sem er í gegnum samfélagsmiðla eða fjölmiðla.
- Þátttaka kirkjunnar í umræðunni verði aukin. Segja frá starfi kirkjunnar á þann hátt að það nái eyrum fólks.
- Gerð verði könnun í samstarfi við guðfræði- og félagsfræðideild HÍ ásamt MMR þar sem skoðað verða viðhorf almennings til trúar og kirkjunnar og hvaða ímynd kirkjan hefur í þeirra huga. Könnunin yrði nýtt sem grunnur og viðmiðun í áframhaldandi fræðslu- og kynningarstarf kirkjunnar.
- Á ári hverju verði ráðist í kynningarstarf sem snýr að ákveðnum grunnatriðum kirkjunnar hverju sinni, t.d. hvað felist í aðild, félagsstarf innan kirkjunnar, og hvað felist í athöfnum líkt og skír og fermingu.
- Haldinn verði einn stór viðburður á hverju ári sem með einhverjum hætti er táknrænn fyrir starfið og tengist áhersluatriði þess árs. Viðburðurinn verði hápunktur hvers kynningartímabils fyrir sig, sem leiði af sér jákvæða umfjöllun og kynningu í gegnum þá miðla sem fyrir hendi eru í þjóðfélaginu.
- Möguleikar sem eru í boði á vef kirkjunnar verði nýttir betur, þá sérstaklega þegar kemur að stafrænu efni á borð við vefmyndbönd og hlaðvarp (podcast) sem bjóða uppá mikla dreifimöguleika á samfélagsmiðlum.

Notkun félagatals þjóðkirkjunnar og aukinn stuðningur

Í samtali við Örvar H. Kárasón, verkefnisstjóra Biskupsstofu í upplýsingamálum kom meðal annars fram að félagatal kirkjunnar er framtíðarmál sem skiptir miklu, sérstaklega í ljósi þess að vel má vera að innan nokkurra ára verði trúfélagaskráning afnumin (Svíþjóð) eða trú- og lífskoðunarfélögum sjálfum ætlað að telja fram sína félagsmenn (Noregur). Staðan í dag er sú að þjóðkirkjan kaupir aðgang að þjóðskrá fyrir 150 prestsembætti. Þar er hægt að komast að því hverjir eru í þjóðkirkjunni eftir kennitölum og kemur þá upp ef börn innan 18 ára tengjast viðkomandi kennitölum. Fyrir tveimur árum var ákveðið að taka upp félagatal kirkjunnar. Það fylgir skráningu þjóðkirkjunnar og þjóðkirkjan bætir ekki við eða tekur úr.

Miðlæg skírarskráning

Þjóðskrá vinnur ekki sérstaklega með upplýsingar um skírni og hefur einungis áhuga á nafnahliðinni. Ekki er heldur unnið með fermingu eða hjónavígslur, en hægt er að finna skírarskráningu gegn því að greiða kr. 1000, og er þá leitað handvirkt í gagnageymslu. Verið er að skanna skírnargögn inn í tölvu og kann að verða auðveldara að fletta upp innan skamms.

Í ár tók þjóðkirkjan upp miðlæga skráningu á skírnum. Prestar skila skírarskýrslum til þjóðskrár og svo fremi að þetta sé gert samviskusamlega og þjóðkirkjan haldi vel utanum sinn miðlæga skírnargrunn getur hann orðið mikilvægt upplýsingatæki, t.d. vegna ferminga eftir 13 ár. Þar koma fram upplýsingar um foreldra, skírnarvotta og guðforeldra, og heimilisupplýsingar uppfærast síðan jafnóðum í samræmi við breytingar í þjóðskrá.

Á áætlun er að taka upp miðlæga skráningu hjónavígsluskýrslna í samstarfi við þjóðskrá og presta og hið sama þyrfti að gera í sambandi við fermingar. Þegar fram líða stundir ætti því að vera hægt að fyllga út stöðluð form rafrænt, en einnig kalla fram skírnar-, og hjónavígsluvottorð í tölvu, í stað þess að þurfa leita að og eltast við slík vottorð frá einum aðila til annars eins og tíðkast hefur. Þarna gæti bæði verið um að ræða þjónustu í takt við tímana en um leið möguleika til þess að halda betur utanum upplýsingar sem að gagni gætu komið í starfsemi þjóðkirkjunnar.

Þjónustuvefur mikilvægt tæki

Prestar geta þegar í dag fengið aðgang að listum um börn í fermingarárgöngum eftir sóknum (sem uppfærast af þjóðskrá með réttum heimilisföngum) og m.a. prentað út límmiða með heimilisföngum til útsendingar á efni. Þjónustuvefur kirkjunnar er mikilvægt tæki sem ekki er notað nándar nærri eins mikið og ástæða væri til og þyrfti einnig að þróa og þroska á næstu misserum. Þar er meðal annars safnað upplýsingum um sóknarnefndir og starfsmenn kirkjunnar en veruleg vanhöld eru á því að þær upplýsingar séu nægilega vel uppfærðar af sóknum.

- Upplýsingamálefni, félagatalið og þjónustuvefurinn verði tekin miklu fastari tókum þar sem fleiri kæmu að hugmyndavinnu, utanumhaldi og eftirfylgni, og þessum málum búin umgjörð sem tryggir framþróun og framfarir.
- Kirkjuráð leggi til við kirkjuping að skipuð verði starfsnefnd til þess að vinna samfellt að félagatalinu og styrkja starfið að upplýsingamálun svo þau einangrist ekki á einu skrifborði.
- Ráðist verði í kynningarstarf fyrir sóknarnefndum og kynntar aðferðir til að nýta félagatalið á sem bestan hátt. Þannig geti sóknarnefndir betur fylgst með þróun innan sinnar sóknar og kallað fram hinar ýmsu upplýsingar.
- Boðið verði uppá þjálfun í notkun þess, upplýsingasöfnun og úrvinnslu og aðferðafræði við að hafa beint samband við sóknarbörn.

- Kynnt verði sérstaklega fyrir sóknarbörnum hvernar sóknar fyrir sig hvað felist í aðild og hvaða ávinningur sé af því að vera meðlimur innan þjóðkirkjunnar.
- Settir verði bæði fjármunir og starfskraftur í verkefnið svo því miði áfram eins og full þörf er á. Að öðrum kosti dregst þjóðkirkjan aftur úr bæði hvað varðar þjónustu og möguleika til þess að stunda samskipti með þeim upplýsingaleiðum sem rafræn tækni býr yfir.
- Boðið verði uppá markþjálfun fyrir starfsmenn Biskupsstofu þar sem áhersla er lögð á markmiðasetningu tengda verkefninu.
- Farin verði ferð um landið þar sem boðið er uppá hópmarkþjálfun og fyrirlestra um markmiðasetningu og hvernig skuli nálgast áskoranir.

Efning áhugamanna til þátttöku í umræðunni

- Mikilvægt er að sett verði á dagskrá, þegar við á, málefni sem óskað er eftir að allir virkir meðlimir í þjóðkirkjunni einbeiti sér að og geri það þannig að eftir sé tekið um allt land og hrífi almenning með sér.
- Leitað verði til leiðtoga innan æskulýðsstarfsins og skoðanaleiðtoga innan kirkjunnar til að hvetja til og leiða umræðuna þegar mikilvæg málefni koma upp.
- Farnar verði leiðir til að fá grasrótina til að taka virkan þátt í umræðunni á samfélagsmiðlum.
- Haldin verði námskeið á nokkrum stöðum á landinu til þess að þjálfa upp talsmenn kirkjunnar í helstu málavíðum í samtímaumræðu.
- Útbúið verði efni sérstaklega ætlað til dreifingar á samfélagsmiðlum fyrir virka meðlimi þjóðkirkjunnar.
- Æskulýðsstarf verði styrkt svo það geti skapað umgjörð fyrir sína félagar til virkrar þátttöku í umræðunni og á samfélagsmiðlum.

Skipulag

Þegar kom að umfjöllun um skipulag var sjónum einkum beint að þeim þáttum sem vikið er að hér að ofan. Full samstaða var í hópnum um nauðsyn þess að forgangsraða í þágu fræðslu og fjölmiðlunar til að ná eyrum almennings. Það er grunnurinn að því að verkefni sem þetta gangi upp og skili árangri.

Samhljómur var að nýta sem allra best það sem nú þegar er fyrir hendi innan kirkjunnar. Þar er helst litið til félagatalsins og notkunarmöguleika þess innan sóknanna.

- Mikilvægt er að kirkjuráð og kirkjuþing samþykki að ráðast í slíkt verkefni þar sem litið yrði til nokkurra ára í senn og því útbúin áætlun sem lítur til næstu 5 ára. Slík áætlun verði unnin af fagfólki í samstarfi við kirkjuráð.
- Gerð verði könnun í upphafi sem sýnir stöðu og ímynd kirkjunnar hjá þjóðinni. Könnunin verði nýtt til viðmiðunar árlega eða á tveggja ára fresti í framhaldi af því.

- Fjármunum verði forgangsraðað í þágu fræðslu og fjölmiðlunar til að ná eyrum almennings. Fjármagnið fari í verkefnaráðningar á fagfólki, framleiðslu á efni, stærri viðburði og annað sem fram hefur komið í skýrslu þessari.
- Útbúin verði aðgerðaráætlun fyrir hvert ár fyrir sig. Slík áætlun yrði unnin af fagfólki í samstarfi við kirkjuráð og sérstaklega litið til þeirra þátta sem hér hafa verið nefndir.
- Fagfólk sem sérhæfir sig í upplýsingamálum og markmiðasetningum verði fengið til að koma að fræðslu og fjölmiðlun.
- Kveðið verði á um stöðu og hlutverk presta og sóknarnefnda gagnvart sóknum og sóknarmeðlimum sínum í verkefni sem þessu.
- Fagfólk, ásamt starfsfólki Biskupsstofu, fari í gagnaöflun og myndi halda utan um og sinna fræðslu og kynningu á notkunarmöguleikum félagatals kirkjunnar.
- Kveðið verði á um stöðu og hlutverk æskulýðsstarfs og æskulýðsfulltrúa í verkefni sem þessu.

Kostnaðargreining

Gera þarf áætlun til 5 ára um eflingu fræðslu-, kynningar- og fjölmiðlastarfs þjóðkirkjunnar og verja til þess að minnsta kosti 30 milljónum króna árlega til viðbótar þeim fjármunum sem varið er í þessa þætti á fjarhagsáætlun fyrir árið 2015.

Hér væri um að ræða nýtt verkefnafé, fjárfestingu sem ætlað er að ná mælanlegum árangri með skilgreindum viðfangsefnum, en ekki stofnun nýrra embætta.

Ráðgjöf

Gerð aðgerða- og tímaáætlunar ásamt gagnaöflun henni tengdri. **2 milljónir.**

Könnun

Miðað við 8 spurningar í spurningavagni hjá MMR sem nær til 1.000 manns um land allt, skipt niður eftir aldri, kyni, búsetu o.fl. **500 þúsund.**

Viðburðir

Mikilvægt er að viðburðir sem þessir séu vel skipulagðir og framkvæmdir. Með kynningu, kynningarefni, umfjöllun, atriðum, utanumhaldi og allri tengdri starfsemi. **5,5 milljónir per ár.**

Árlegt kynningarátak

Árlegt kynningarátak ákveðinna grunnatriða þjóðkirkjunnar, kynningarefni, markaðsvinna og allt utanumhald, **9,5 milljónir per ár.**

Markþjálfun

Lagt er til að fengin verði einstaklingsmarkþjálfun fyrir 8-10 lykilstarfsmenn innan kirkjunnar (10 tímar yfir 6 mánaða tímabil) ásamt hópmarkþjálfun í formi fyrirlestra hringinn í kringum landið, miðað við 10-15 staði auk kynningarefnis. **2,5 milljónir.**

Fjölmiðlun og samfélagsmiðlar

Þegar kemur að umfjöllun um kirkjuna og starf hennar þarf að leita til fagfólks svo vel sé gert, hvort heldur sem er utanaðkomandi ráðgjafi eða sérstakur upplýsingafulltrúi starfandi innan kirkjunnar. Þátttaka í samfélagsumræðu, hagsmunagæsla, krísustjórnun og kynning á starfi kirkjunnar. Efni til dreifingar á samfélagsmiðlum. **5 milljónir per ár.**

Nýir notkunarmöguleikar vefsins og nýtt efni

Skýrsla um hverjir eru möguleikar vefsins í dag og hugsanlegar breytingar á honum. Efni fyrir hlaðvarp og vefmyndbönd. Útbúinn leiðarvísir um notkun vefsins. **2 milljónir per ár.**

Kynningarstarf í sóknum

Þjálfun í notkun félagatals, upplýsingasöfnun og úrvinnslu og aðferðafræði við að hafa beint samband við sóknarbörn. Kynnt verði sérstaklega fyrir sóknarbörnum hvernar sóknar fyrir sig hvað felist í aðild og hvaða ávinningur sé af því að vera meðlimur innan þjóðkirkjunnar, kynningarefni. **2 milljónir.**

Námskeið fyrir talsmenn kirkjunnar

Námskeið á 5-10 stöðum á landinu til þess að þjálfa upp talsmenn kirkjunnar í helstu málavíðum í samtímaumræðu. **1 milljón per ár.**

Samantekt

Ráðgjöf.....	2.000.000
Könnun.....	500.000
Viðburðir.....	5.500.000
Árlegt kynningarátak.....	9.500.000
Markþjálfun.....	2.500.000
Fjölmiðlun og samfélagsmiðlar.....	5.000.000
Nýir notkunarmöguleikar vefsins og nýtt efni.....	2.000.000
Kynningarstarf í sóknum.....	2.000.000
Námskeið fyrir talsmenn kirkjunnar.....	1.000.000
Samtals.....	30.000.000